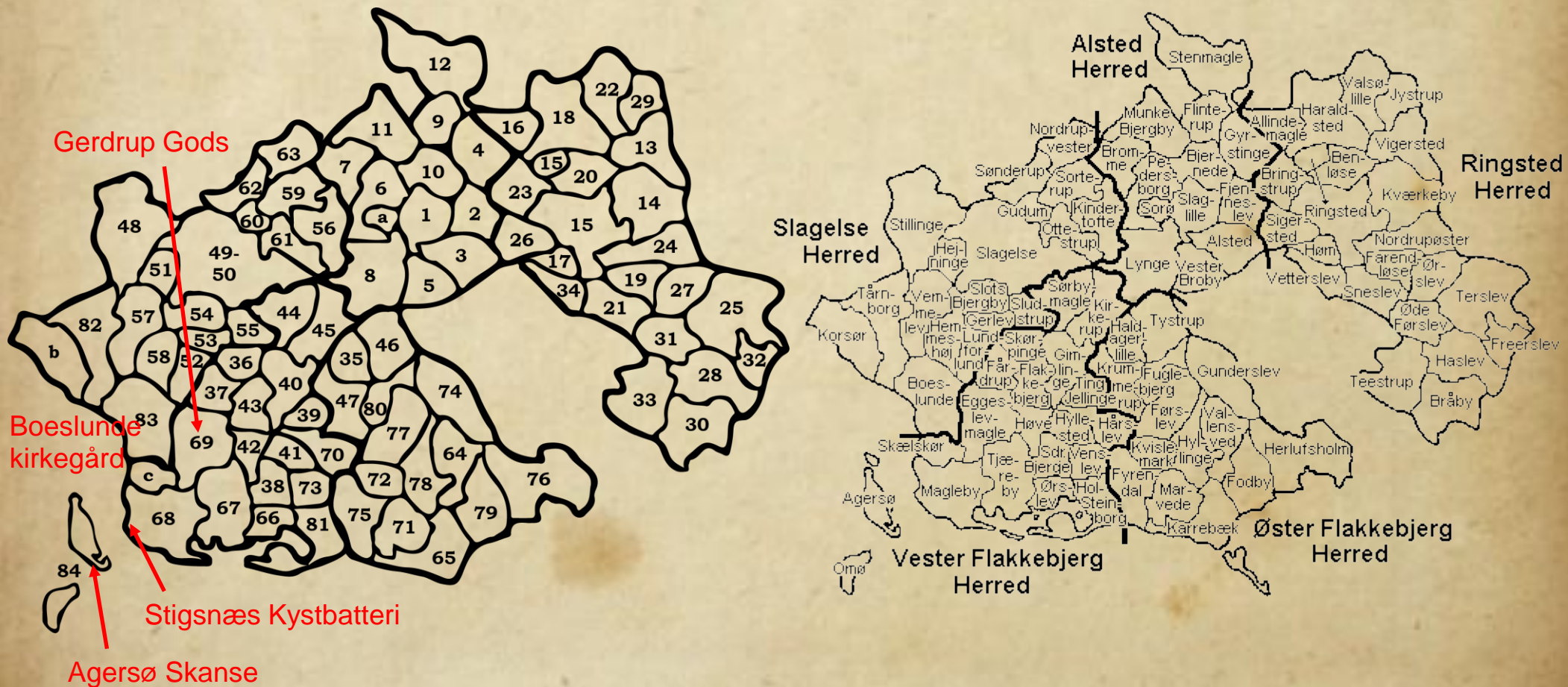

Napoleonstiden i Sorø Amt

Med et særligt blik på Flakkebjerg Herred

Sorø Amt ca. 1798-1920
Kilde: Kilde: DIS-Danmark

Den gamle ordning: Stavnsbåndet

- *Landmilitsen* 1701-30 samt *stavnsbåndet* 1733-1788.
- Formålet: Erstatte hvervede tropper med danske bønder.
- Udskrivningen hvilede på godsejerne.
- På papiret var stavnsbåndet til for militærets skyld.
- I praksis blev stavnsbåndet brugt til at skaffe arbejdskraft.

Kilde: Det Kgl. Biblioteks billedsamling.
Dateret 1774.

Træhest og spidsrod

”En Vagt ved Slottet i Kjøbenhavn i Friderich d. 4des Tid”, Det Kongelige Bibliotek
Træhest forbudt i 1792, brugt frem til 1827

”Frederik den 5.s atlas”, Det Kongelige Bibliotek, straffen forbudt i 1836

Kæp og gulerød

20.
Forlader nogen sit Opholdssted, uden at være forsynet med den her ovenfor befalede Rigtighed, da straffes han, efter Omstændighederne, med Bøder til Stedets Fattige, fra 2 Rdlr. til 4 Rdlr., eller med Fængsel paa Band

Band og Brød fra 4 til 8 Dage. Lige Straf skal ogsaa den være undergivet, som ikke inden 4 Dage efter Ankomsten til sit nye Opholdssted anmelder sig hos vedkommende Øvrighed og høistcommanderende Officere.
Begaaes Forseelsen oftere, bør Straffen fordobles.

Straffe nedsat til (truslen) om pengebøder og fængsling.

Forsøg på afskaffelse af fysiske straffe i 1803 (forgæves)

Vi Christian den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge 2c. 2c. Giøre vitterligt: At Vi, i det Vi kalde Vore troe Landeværnsmand til Bevæbning, have tillige taget i Betragtning, at mange af disse (især de, som ernære sig ved Haandværker, eller ved at arbejde for Daglon) kunne mueligen savne det Nødvendige til deres Hustrues og Børns Underholdning, i den Tid de maatte anvende til Vor Tjeneste og Fædrelandets Forsvar. Ligesom Vi derfor have besluttet og herved befale, at enhver Landeværnsmand skal, naar han commanderes til virkelig Tjeneste (foruden den Løn han nyder, som Krigsmand), af Vor Kasse udbetales 5 Rigsdaler, til nogenledes Skadesløsholdelse; Saa opfordre Vi og de Beboere af hver Bys, som ikke forlade deres Hiem, at de broderligen komme de Hustruer og Børn til Hielp, hvis Mand og Fædre opfylde det hæderlige Kald, at betrygge deres Personer og deres Eiendomme, i at værne om det elskte Fædeland. Vi kunne ikke drage i Tvivl, at jo enhver ærlig Dannemand villigen efter-

Kilde: *Samling af de Kongelige Anordninger angaaende Landeværnet i Danmark* (Det Kongelige Bibliotek)

Den nye ordning: Udskrivningsdistrikter

- Udskrivningen styret af kommissærer.
 - Formålet: *Stadig* at erstatte hvervede tropper (indtil 1808) med danske bønder
 - Blev stadig kaldt "landmilits" langt op i 1800-tallet.
 - 2 års aktiv tjeneste, 6 års indkaldelser.
 - Borgere var undtaget, *men* skulle tjene i borgervæbningen.
- Sorø, Slagelse, Korsør og Skælskør havde hver deres borgervæbning med hver 2 afdelinger, Korsør også et sølaug (1 afdeling = 30-60 mand)

Kommissærer på Sydsjælland

Udskrivningsdistrikt	Amt (plan af 1793)	Krigskommissærer	Årstal
2. Sjællandske	Sorø, Præstø, Maribo	Hans Rostgaard Bruun	1794-1813
		Carl Vilhelm von Heinen	1813-1825

Uniform for Sø – og Landkrigskommissær

Søndre Sjællandske udskrivningsdistrikt/landeværnsprovins i 1801

Civil kommando: Amtmanden

Daglig amtmandsuniform samt stadsuniform.

Kilde: Rigsarkivet, Danske Kancelli, 4. Departement, Brevsager, M19-10, sag 2090

Sorø Amts nøglepersoner i Napoleonstiden

Poul Christian Stemann, amtmand 1798-1827.

Kilde: Ukendt kunstner, det Kongelige Bibliotek

Frederik Adolph Holstein (1784-1836).

Kilde: I.W. Tegner, det Kongelige Bibliotek

Englandskrigene: En drivkraft for militære reformer

Førstekonsul Napoleon
Jean-Antoine Gros 1802

Kronprins Frederik (6.)
F.C. Gröger 1808
Frederiksborg Slot

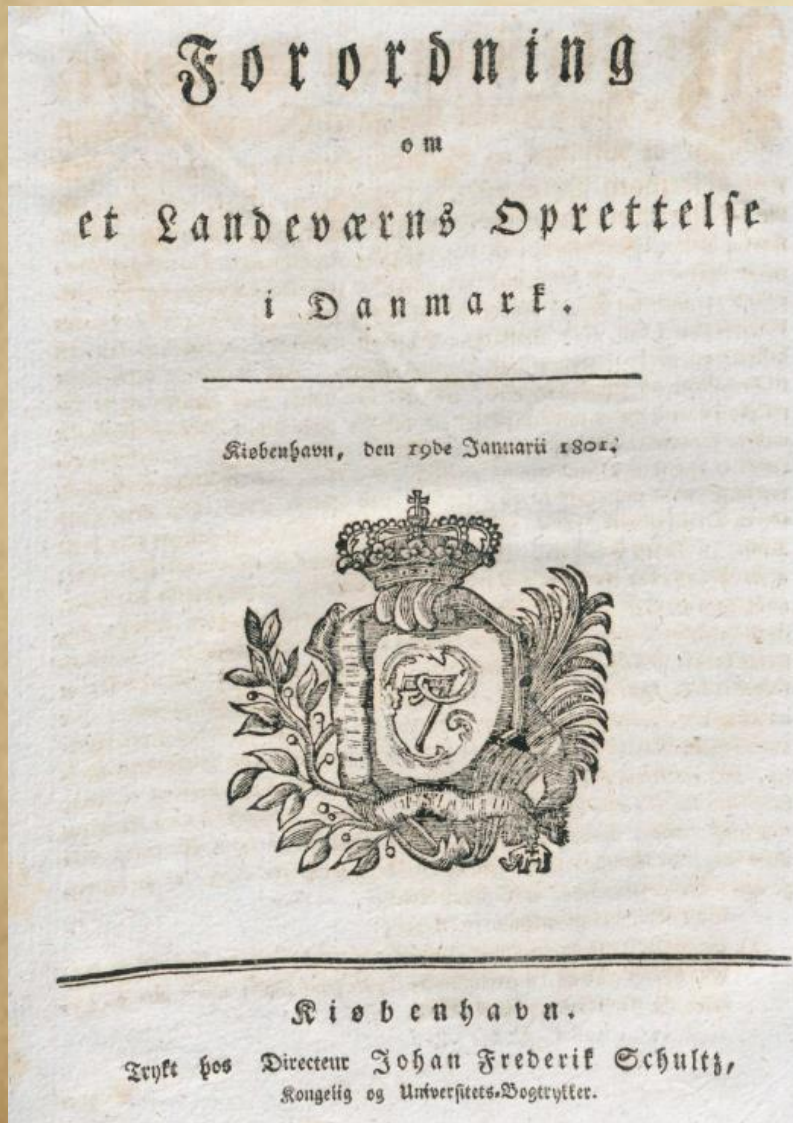
Kong Georg/Jørgen 3.
William Beechey 1799/1800

1800: Det væbnede neutralitetsforbund

Fregatten FREYA i kamp med fire britiske fregatter den 25. juli 1800.
Gouache af C. C. Parnemann, 1803. Museet for Søfarts billedarkiv.

Forordning om Oprettelse af et landeværn 19/1 1801

Herover: Cirkulære om Landeværnets oprettelse 19. januar 1801

- Udskrivning af tidligere soldater.
- Gårdmænd, husmænd og karle.
- Aktiv tjeneste (øvelser) op til 32. år.
- Indskrevet som reserver op til 45. år.
- I praksis årgangene 1790-1800.
- Røde uniformer til udlevering af amtet.
- Våben på hærens centrale depoter.

I hele riget: 10 regimenter, 60 bataljoner på hver 4 kompagnier af 150 mand (36.000!)

- Søndre Sjællandske: 10 bataljoner (6000)

Eller: Ca. 18 mand per kilometer kystlinje (3,5 for Lolland, Falster og Møn)

Landeværnsprovinserne og deres depoter

Nordre Sjællandske

- Kronborg
- København (Tøjhuset)

Søndre Sjællandske

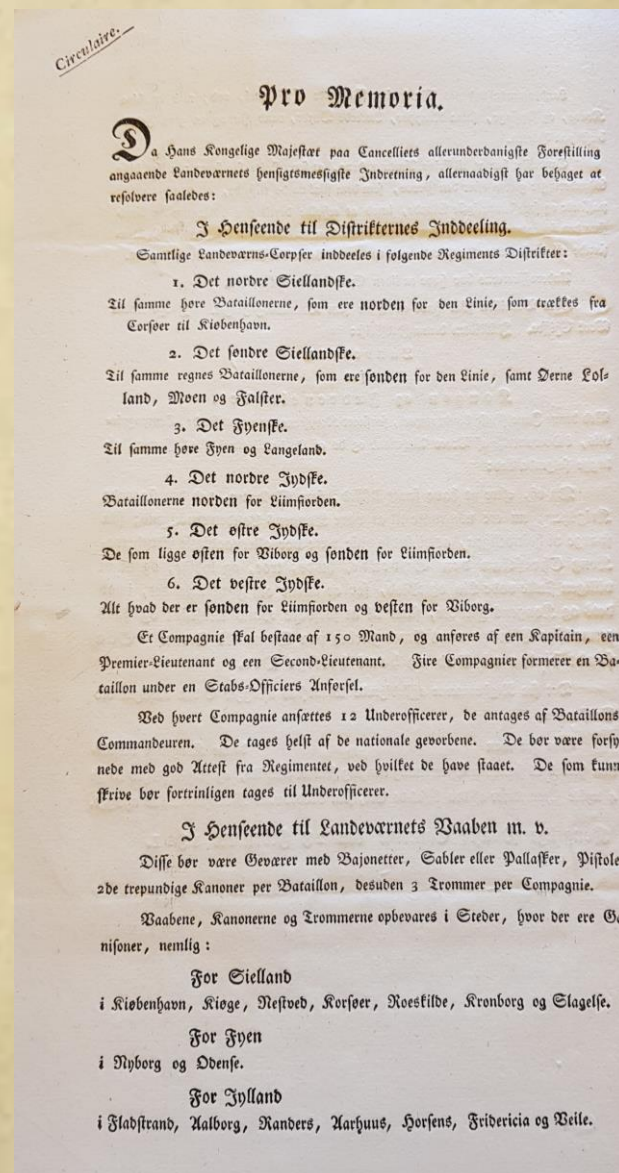
- Slagelse
- Korsør
- Næstved

2. Østre Jyske

- Aarhus
- Horsens
- Vejle
- Fredericia

Slesvig-Holstenske

- Rendsborg
- Kiel (Frederiksort)
- Lykstad (Glückstadt)

Herover: Cirkulære fra det danske kancelli den 28. februar 1801, underskrevet kronprinsen

Mundering - Landevæernet

Kongelig Resolution nr. 92/1801, Rigsarkivet
Fra venstre: Menig, officer

Landeværnsfaner,
Tøjhusmuseets Fanebog
Lappen tilhørte Hertugdømmerne

Landeværnets bevæbning

Landeværnsgevær m/1801, Kronborg geværfabrik ved Hellebæk
(Det sjællandske landeværn reelt bevæbnet med m/1774 og m/1794)

Kilde: Lauritz.com

Marts 1801: Det neutrale Danmark viser tænder

Den danske belejring af Hamborg 29. marts 1801, for at hverken England eller Frankrig skulle få adgang til Elben. *Kilde: Kobberstik efter tegning af Turretin, J. J.*

Samtidig: Slaget på Reden 1801

Maleri forestillende det engelske angreb på Danmarks flåde 2. april 1801.

Kilde: Lorentzen, C. A, 1801 (!), Kongelige Biblioteks billedsamling

Landeplagen fra 1801

Nr. 399.

F. L. Æ. Kunzen 1796

Så kæmped de hel-te fra an - den a - pril for fæd - re land, frihed og æ - re, at

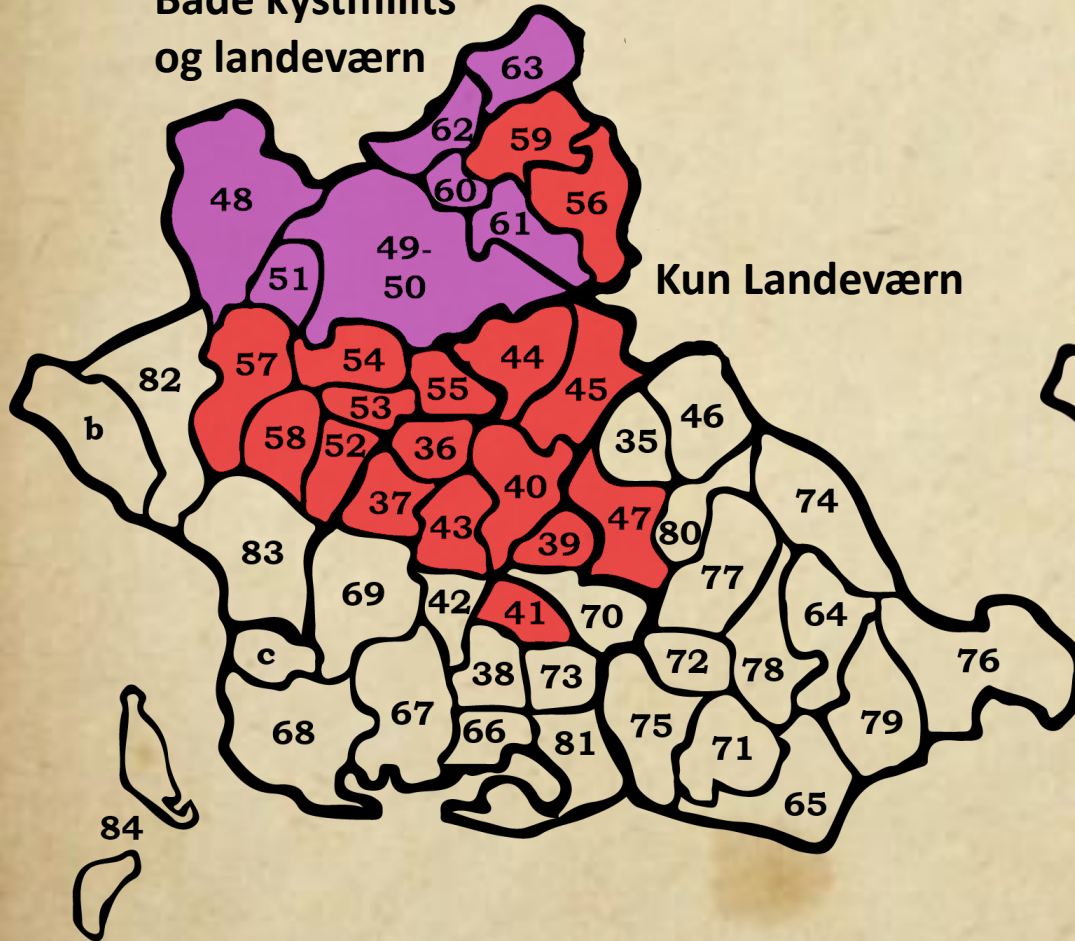
ræk - ke dem måt - te den stol - te fra Nil en krans, som de bed - ste kun bæ - re!

- Friedrich Ludwig Aemilius Kunzen til Enevold de Falsens *Festen i Valhal* (1796)
- Gottsche Hans Olsen *Saa kæmped de Helte af Anden April* (1801)
- Nikolaj Frederik Severin Grundtvig *I Hundrede Aar satte Fienden ei Fod* (1840)

Bevarede Landeværnsruller 1

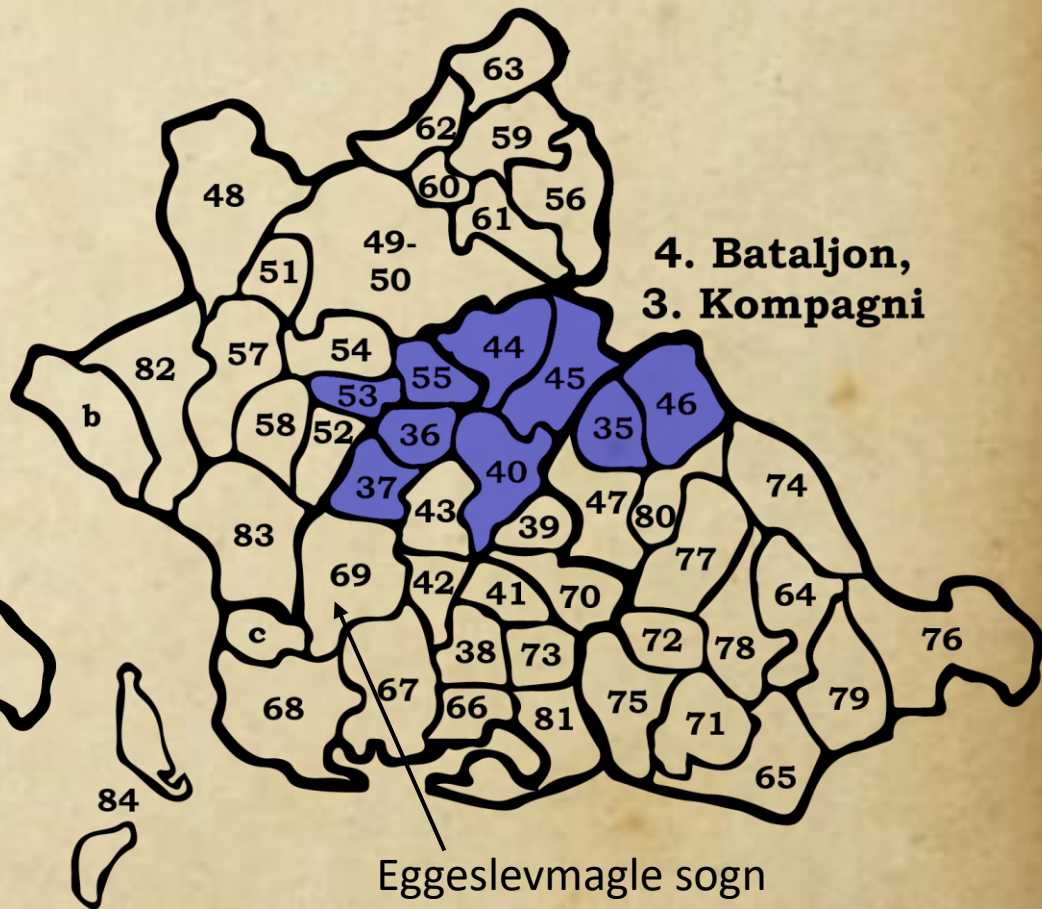
Både kystmilits
og landeværn

Rigsarkivet, Antvorskov Birk, Landeværnsruller, M-25

Rigsarkivet, Antvorskov Birk, Til- og afgangslister, M-26

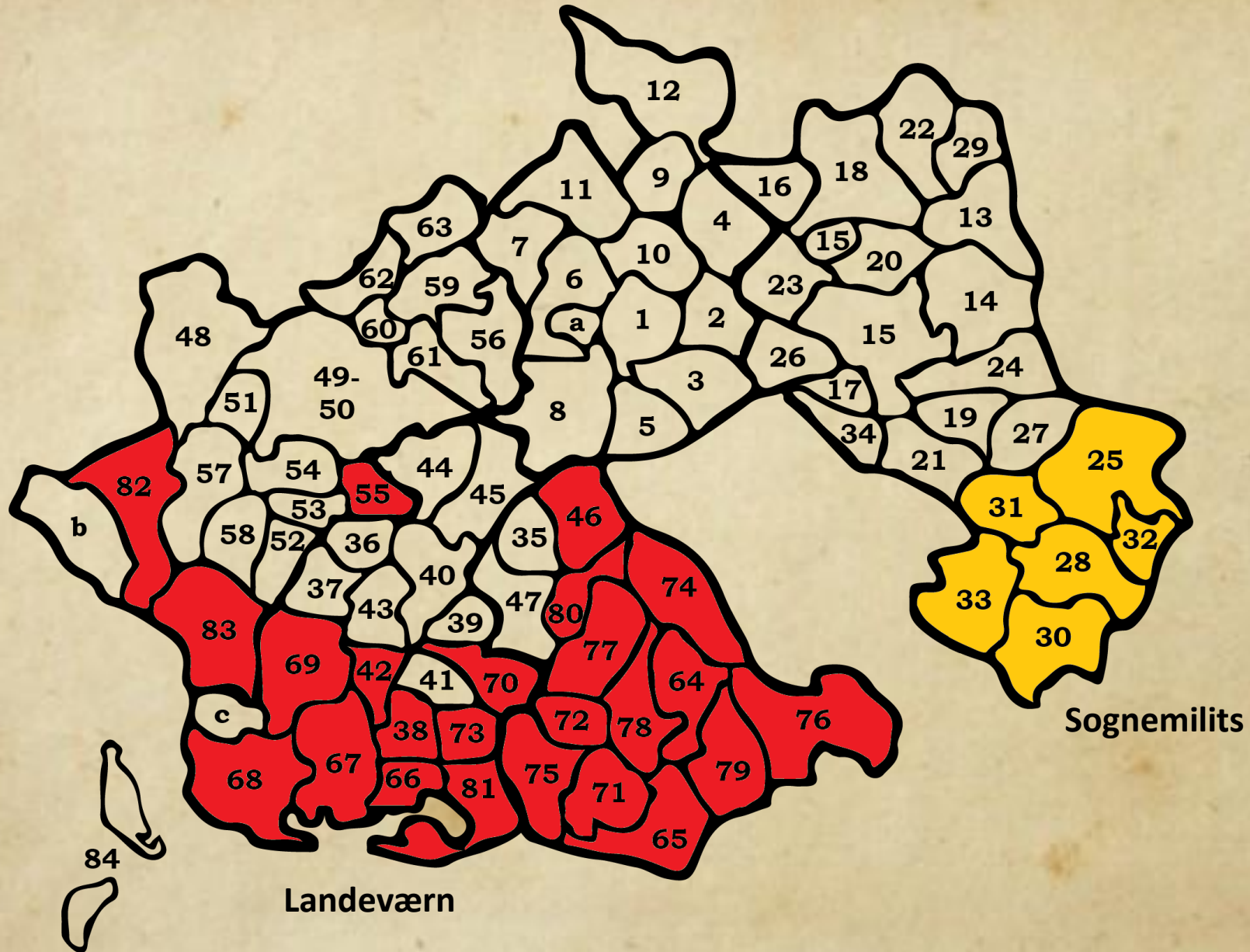
4. Bataljon,
3. Kompagni

Eggeslevmagle sogn
Gerdrup Gods, 5. bataljon?

Rigsarkivet, Søndre Sjællandske
Landeværnsregiment, G. Rulle for 3.
Kompagni

Bevarede Landeværnsruller 2

Rigsarkivet, Flakkebjerg Herred, Rulle over landeværnsmand i Flakkebjerg herred, M
Rigsarkivet, Gisselfeld Klosters Birk, Sager Vedr. Landeværnet, O-2

Faldne landeværnsmand, Flakkebjerg

Kærbæk *Sogn N° 657* *27*

N ^o	Landværnsmænds Navn	Aar	Om aftholdelse i Kærbæk herred			Døds- aarsaaend År	Meningstid	Anmærninger
			Opførelse	Opførelse	Opførelse			
1.	Larsen Madsen	35	gumpung	-	ja	-	1794 - gaardm	
2.	Larsen Albrecht	35	ald ²	-	ja	-	1796 - se	faldt 45 aar 1809.
3.	Jens Jensen	30	ald ²	-	ja	-	1800 - se	
4.	Ole Jensen	36	ald ²	-	ja	-	1797 - fiond	
5.	Magnus Jensen	33	ald ²	-	ja	-	1796 - se	
6.	Anders Jensen	32	ald ²	-	ja	-	1797 - gaardm	
7.	Mads Jensen	31	Kærbæk	fuld	-	-	1797 - fiond	
8.	Jens Madsen	32	Ende	-	ja	-	1797 - se	
9.	Anders Madsen	31	Kærbæk	fuld	-	-	1795 - gaardm	
10.	Ole Madsen	28	Kærbæk	-	ja	-	1799 - se	
11.	Jens Madsen	32	se	-	ja	-	1798 - fiond	
12.	Jens Madsen	30	se	-	ja	-	1800 - se	
13.	Lars Madsen	39	se	-	ja	-	1798 - se	
14.	Jens Madsen	33	se	-	ja	-	1799 - se	
15.	Mads Jensen	36	se	-	ja	-	1792 - gaardm	
16.	Jens Madsen	37	Gumpung	-	ja	-	1797 - fiond	ald 45 aar 1809.
17.	Jens Madsen	30	Kærbæk	-	ja	-	1798 - gaardm	
18.	Mads Olsen	38	Gumpung	-	ja	-	se	

Efterretninger om de faldne
eller kvæstede
Landeværnsmand fra Øster og Vester
Flakkebjerg Herred
Ved Vald. Møller

I *Vallensved* sogn: Gårdmand Lars Larsen, Vallensved by, blev i slaget ved Køge skudt gennem den højre albue. Af dette sår, som endnu ikke er lægt, lå han på lasarettet i Køge indtil årets udgang, men stiv er armen, og han forbliver en krøbling, så længe han lever, udygtig til al hårdt slags arbejde, hvortil den højre arms styrke udkræves. Han er 33 år, har hustru og 5 børn og er fattig.

Fra *Fodby* sogn kom 8 landeværnsmand uskadte hjem fra affæren ved Køge.

Fra *Herlufsholm* sogn blev indsidder Lars Nielsen af Holsted skudt i slaget. Hans enke med 2 pigebørn fik 1808 anvisning på 12 daler årlig.

Fra *Kærbæk* sogn blev landeværnsmand Johan Ditlev Hansen af Gumperup skudt. Hans enke med 4 „uopdragne“ børn, fik 12 daler årlig. Ellers var ingen fra sognet kvæstet således, at det var dem til nogen hinder i deres arbejde.

3 sogne: *Kvislemark-Fuirendal*, *Krummerup-Fuglebjerg* og *Førslev* havde hverken faldne eller kvæstede.

I *Marvede-Hyllinge* var ingen beskadigede, så de ikke kunne fortsætte deres arbejde. En husmand, Søren Larsen fra

151

Slaget ved Lübeck 6/11 1806

Slaget ved Lybæk ved Nordens indtogende den 6. November 1806.

Bataille et prise de Lübeck le 6. Novembre 1806.

Landgangen i Vedbæk 16/8 1807

Th. Bergh^s lith. Inst

J. C. Borup^s Forlag

De Engelskes Landgang i Vedbæk
1807.

Det Andet udfald, 20/8 1807

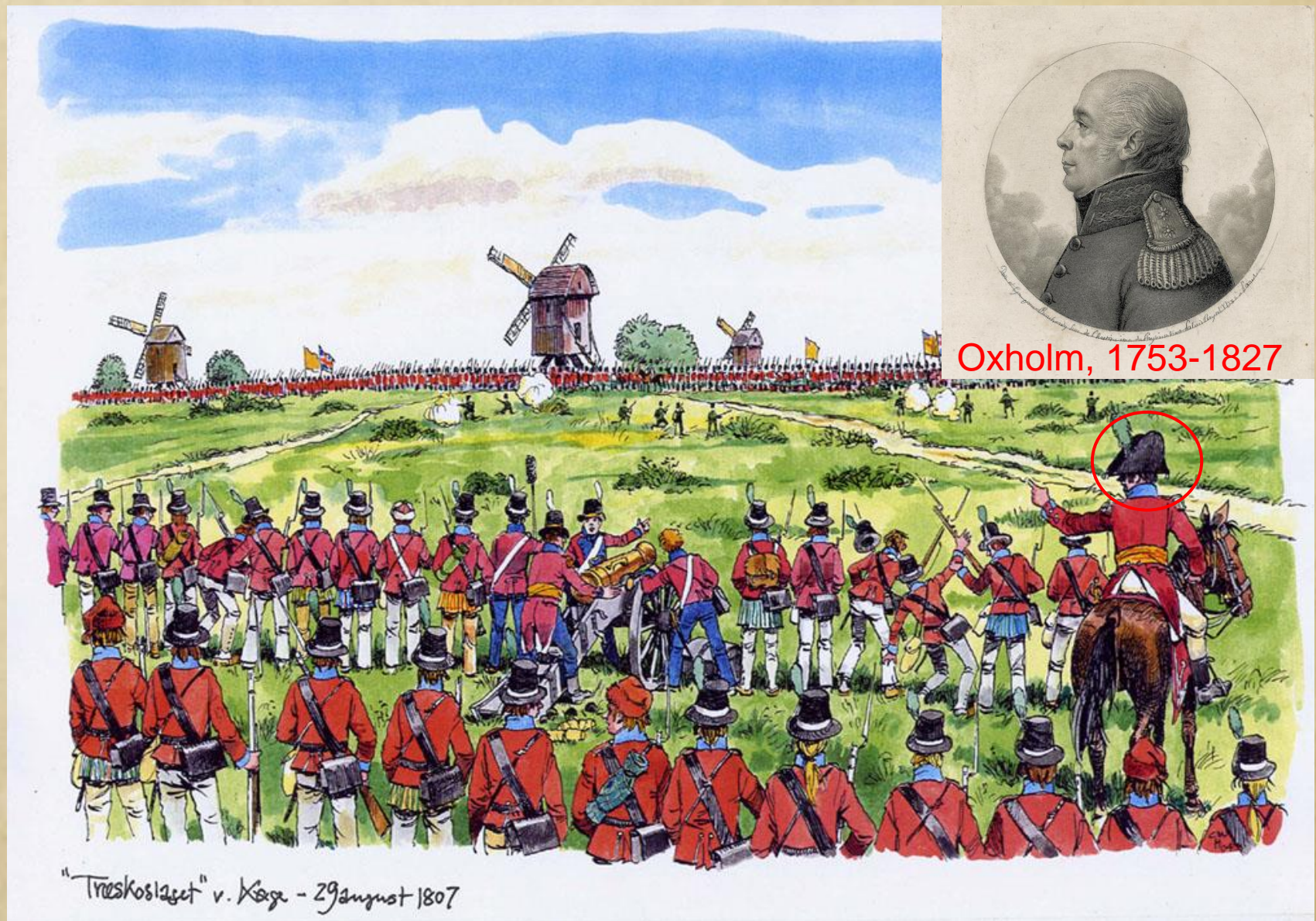
” Udfald mod de Engelske i Classens Have, under Kiøbenhavns Belejring, d. 31. August 1807” (Eckersberg)

Træskoslaget ved Køge, 29/8 1807

"Træskoslaget" (Christian Würgler, Chakoten.dk)

Træskoslaget ved Køge, 29/8 1807

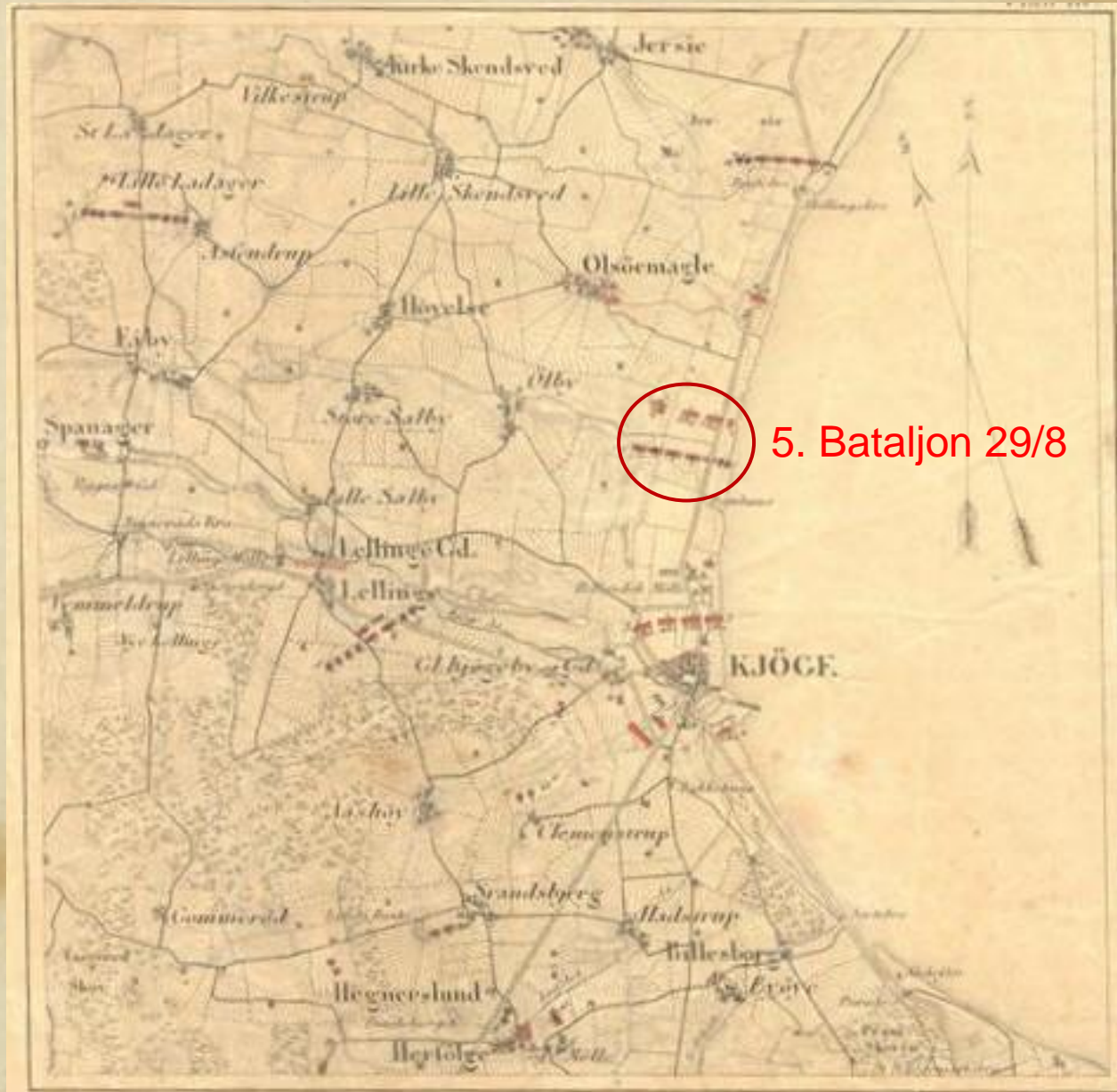

"Træskoslaget" (Christian Würgler, Chakoten.dk)

Quistgaard, danske kæmpe god

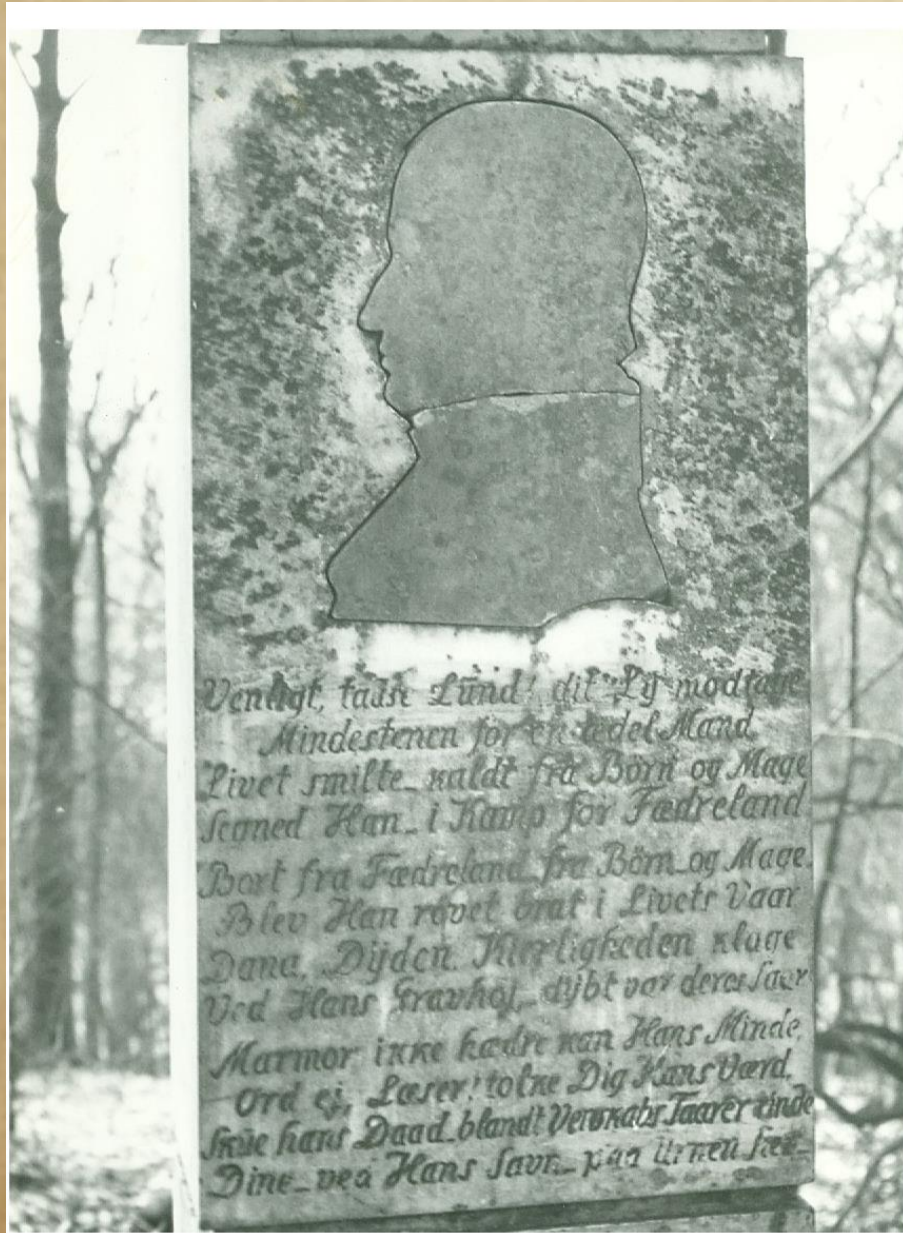

Peter Christoffer Quistgaard, efter portræt ejet af Harald Herman Rehling-Quistgaard. "Stamtavle over Slægten Qvistgaard med Biografier og Billeder." (1893)

Slaget ved Køge 1807 efter E.O.A. Hedegaard "Krigen på Sjælland 1807" (1970), Køge Arkiverne

Quistgaards eftermæle

Mindestøtte på Gerdrup Gods,
Skælskør Egnshistoriske Arkiv,

Gravsten på Boeslunde kirkegård, fotograferet af
Boeslunde Graverkontor

Københavns bombardement, 4.-5./9 1807

C.A. Lorentzen, Den rædsomste Nat. Kongens Nytorv under bombardementet natten mellem 4. og 5. september 1807, 1807-1808, Statens Museum for Kunst.

Flådens ran, 13. Oktober 1807

Den Engelske & Nations Skændsel udøvet paa Nyholm
den 13. Oktober 1807.
Telegraf det norske Engelfke Ministerium.
Dette er i Sjællandske Maaske Begynder, at følge. Haas

Vile Buffe commise par les Anglois Sur le Chantier
des Vaisseaux du Roi le 13. Octobre 1807.
Dedié au Ministère Britannique actuel

Hvem var P. C. Quistgaard? Brug Hirschs' kartotek!

Arkiv	Indhold
Finansmin., 3. Departement, Enkeforsørgelseskontoret	Navnelister til Hædersgaven 1864 (1990 - 1990)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H 12, gammel registratur (-)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H 12: Geografiske kort, ny registratur (1585 - 1964)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H 13: Militære kort (1670 - 1960)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H 6-11: Krigshistoriske kort (1500 - 1945)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-14: Feignets samling 1 (1600 - 1761)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-14: Feignets samling 2 (1600 - 1761)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-14: G XII, Danske ældre og yngre kort (1572 - 1993)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-14: G XIV, Kort over Færøerne (1950 - 1989)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-14: Topografiske og krigshistoriske atlas m.v. (1523 - 1945)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-16: Skibs- og maskintegninger (1923 - 1964)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-17: Tegninger af flyvemaskiner (1900 - 1940)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-18: Tegninger af flyvemaskinemotorer (1900 - 1940)
Forsvarets Arkiver, Arkivskabte Hjælpe midler	3. Afdelings folioregistratur bd. 1000 H-19 (1900 - 1958)

- Arkivalier Online →
- Forsvarets Arkiver →
- Hirsch's Kartotek over Danske og Norske Officerer →

Vælg bogstav! (efternavn)

Quistgaard
Peter Christian

Kapt. & Kommandør i Søværnet
Landvornes Ryd $\frac{2}{4}$ 1801

+ skidt: Baluillen ved Kjøge
 $\frac{28}{8}$ 1807 (Landvornes Protokol 18⁰³₀₈)

Brug Hirsch: Metode 2

Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Bibliotekskatalog Alle biblioteker

[Avanceret søgning](#) | [Søgning i autoriteter](#) | [Emne-område](#) | [Biblioteker](#)

Start

Danskernes Historie Online - Bibliotekskatalog

Du søger her i bibliotekets katalog med alle registrerede titler.

Til venstre kan du vælge hvilke bibliografiske oplysninger du ønsker at søge i (Bibliotekskatalog = alle).
Til højre kan du vælge hvilke biblioteker du ønsker at søge i (Alle biblioteker = alle).

Der søges alene i titlernes bibliografiske oplysninger - der er ikke tale om fritekstsøgning.

Tryk på logoet for at komme tilbage til bibliotekets hovedside.

Danskernes Historie Online - Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Fortegnelse over danske og norske Officerer fra 1648-1814 - Navneliste.

af [Hirsch, J. C. W](#) | [Hirsch, Kay](#).

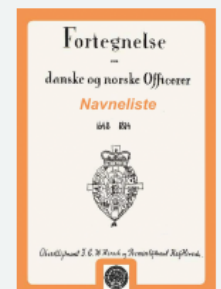
Materialetype: Tekst; Format: tryk; Indholdstypekode: ; Literær form: Fagbøger; Målgruppe: Specialiseret;

Publication details: 1907

Onlineadgang: [Åbn PDF \(10 MB\)](#) [Søgbart](#). Slægtsforskeres Bibliotek. Med links til de indekserede bind.

Tilgængelighed: **Eksemplarer tilgængelige til udlån**: Slægtsforskeres Bibliotek Online (1).

Placering(er): **Ebog online**.

Brug Hirsch: Metode 2, fortsat

Quistgaard	Samuel Gottlob	272	8-3
Quistgaard	Jens Nicolaj	272	8-3
Quistgaard	Johan Rehling	272	8-3
Quistgaard	Johan Thomas	272	8-3
Quistgaard	Peter Christopher	272	8-3
Quitow	Erik	272	8-3
Quitow	Henning	274	8-3
Quitow	Frants Julius	275	8-3

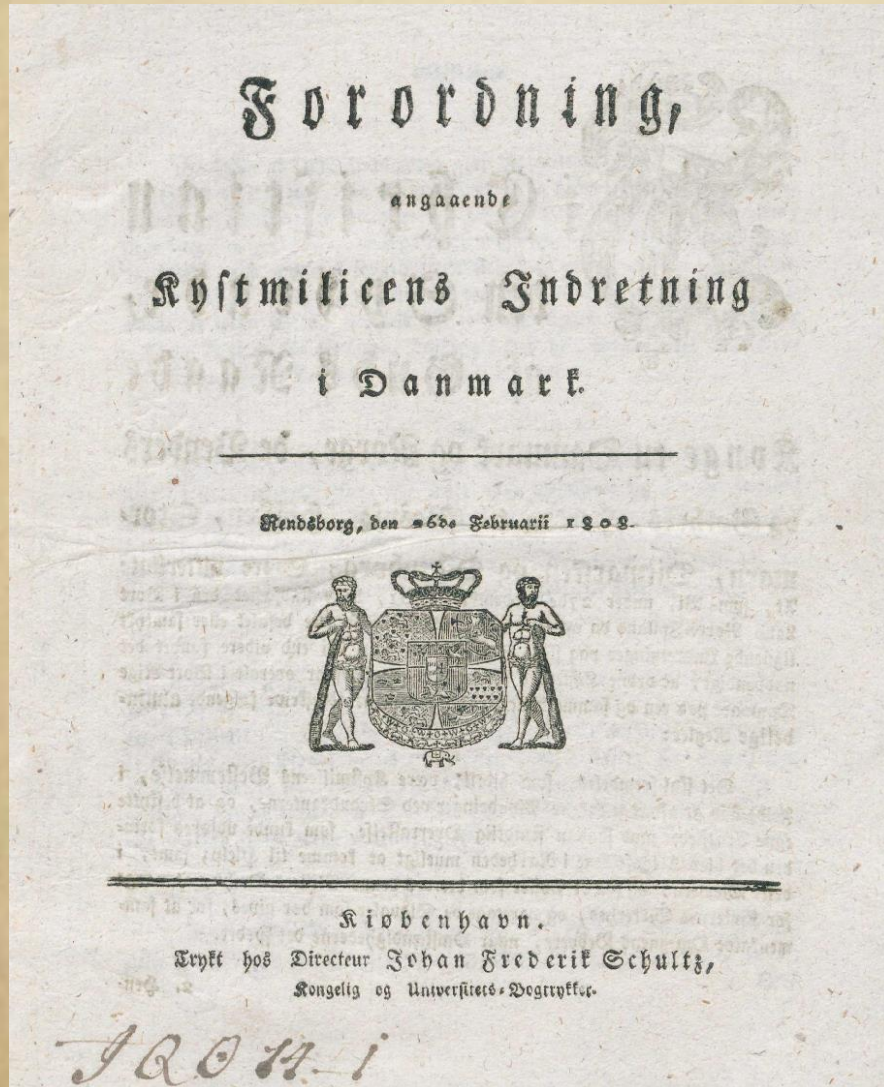
Johan Thomas
 Student - Tændr. i Marineergmt. $\frac{18}{12}$ 1807 uden ans. til han har
 taget Examen - Skilt. uden ans. $\frac{2}{6}$ 1809 - forsat til sjæll.
 ridende Jegerkorpset $\frac{28}{6}$ 1810 - afked $\frac{15}{11}$ 1810 - Statsforvalter
 paa Fædensborg.
 + $\frac{23}{4}$ 1847. 60 Aar gl.
 * Frederikke Willemoes (f + $\frac{15}{4}$ 1863)

Peter Christian Christopher Ejer af Gjerdrup. -
 Kapl. og Komp. chef i studresjæll. Landeværnsrgmt. $\frac{7}{4}$ 1801 -
 + skilt i Batalien ved Høge $\frac{28}{8}$ 1807, 52 Aar gl.

Slægten Quistgaard

Navn	Regiment	Rang	Bemærkninger
Peter Christoffer	Søndre Sjællandske Landeværnsregiment 1801-1807	Kaptajn og kompagnichef	Gerdrup og Lyngbygaard godser
Johan Rehling Quistgaard	Søndre Sjællandske Landeværnsregiment 1801-1808	Major à la suite	Bror til Peter Christoffer
Jens Nicolaj	1. Østre Jyske Landeværnsregiment 1801-1808	Kaptajn og kompagnichef	-
Johan Thomas	Marineregimentet 1807, Sjællandske Ridende Jægerkorps 1810	Fændrik	Slotsforvalter Fredensborg

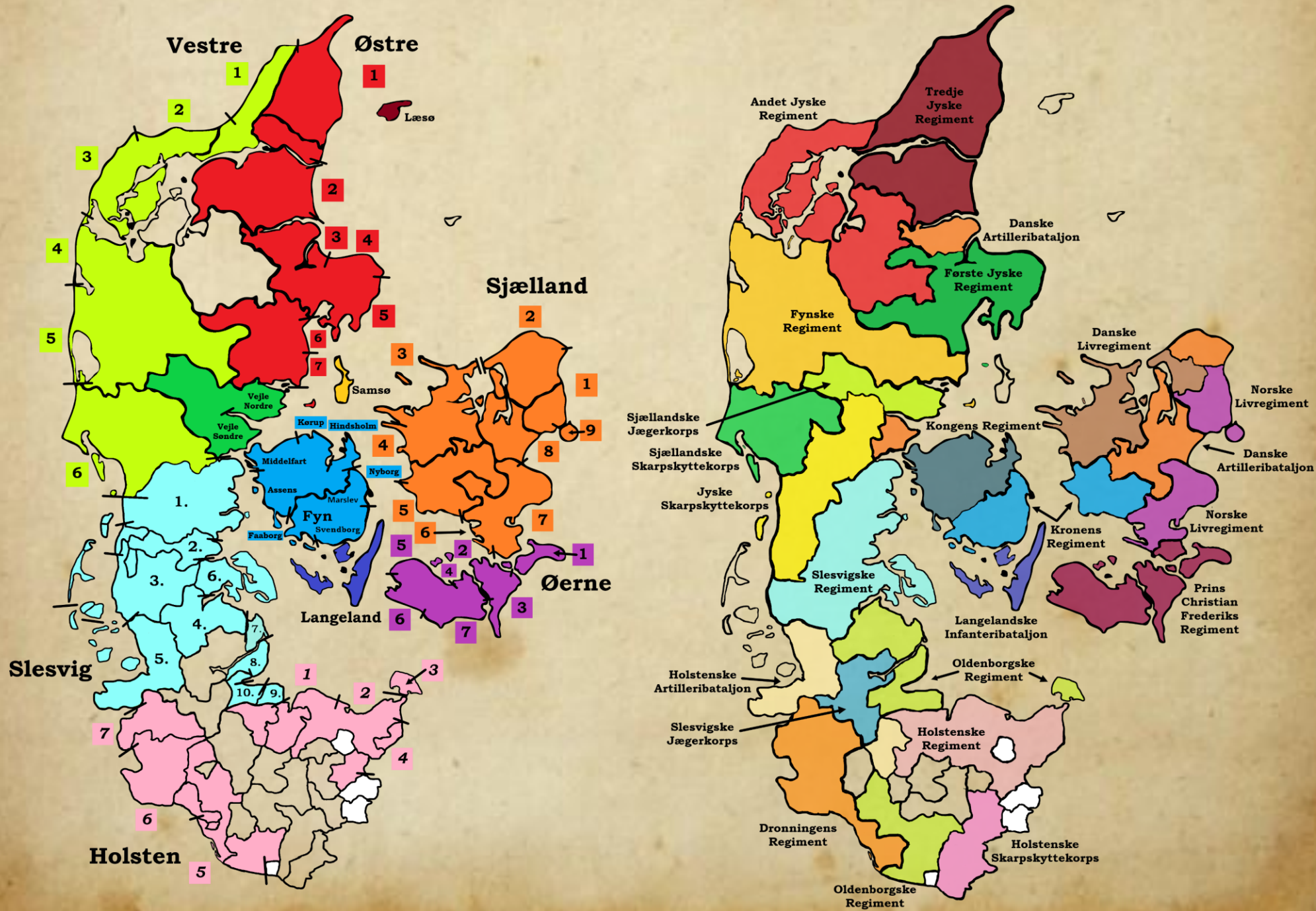
Nedlæggelse af landeværn & reorganisering af kystmilitis

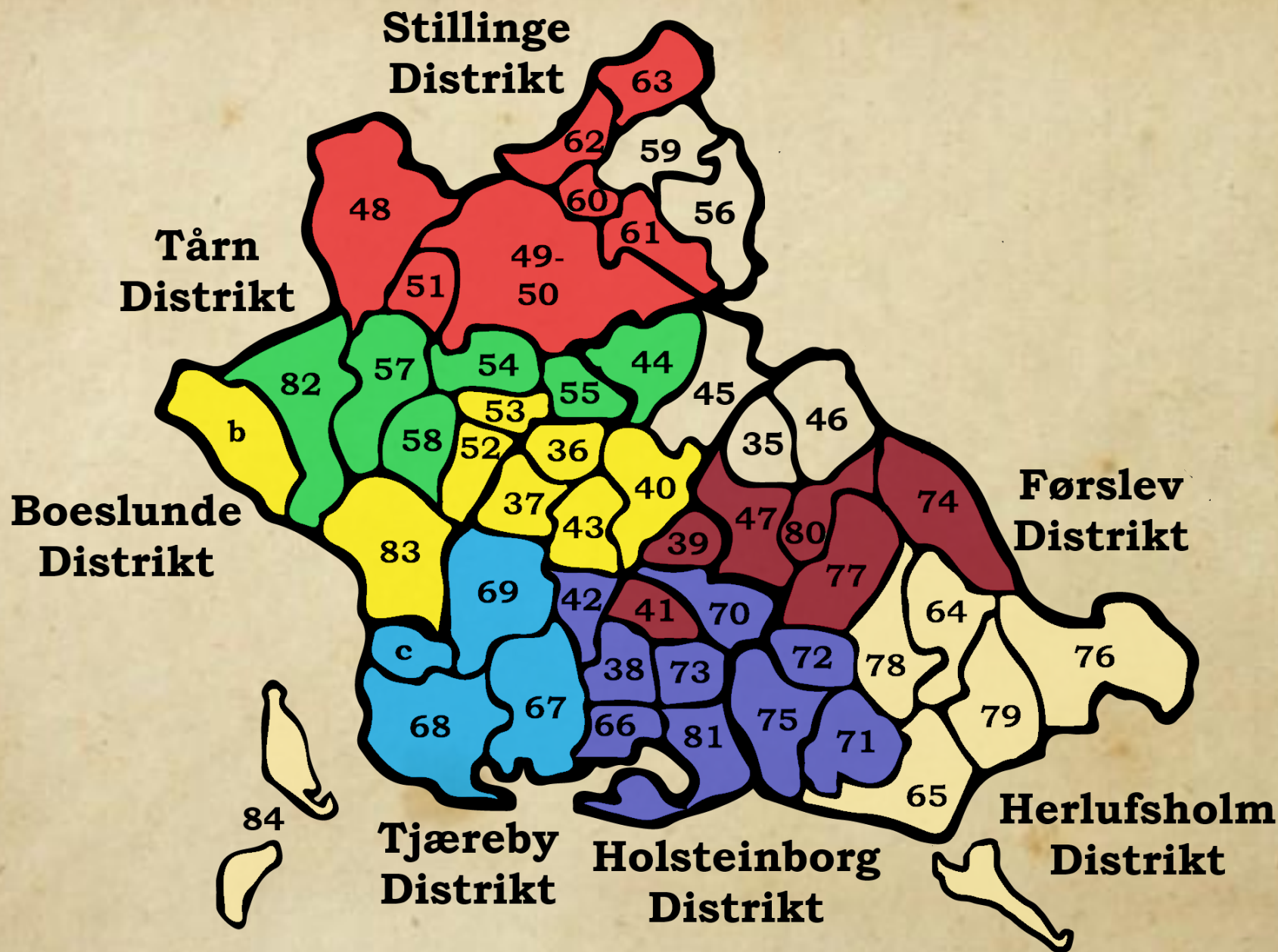
- *Forordning af 26/2 1808*
- Obligatorisk tjeneste for mænd mellem 20 og 50 op til 2 mile ind i landet
- Forstanderi (50 mand)
- Distriktsafdeling (4-8 forstanderier)
- Øvelse to timer hver søndag
- Fælles tegn (kokarde) fra 1808
- Bestemmelser for uniform fra januar 1809
- Gældende til 1848 (!)

Forordning angående kystmilitiens Indretning, 26. februar 1808

Kystmilitsdistrikter og nye regimentsdistrikter

Sorø Amts og Holsteinborgs kystmilitser

Rigsarkivet, Antvorskov Birk, Til- og afgangslister, M-26

Rigsarkivet, Holsteinborg Gods, Kystmilitser og krigsbegivenheder, 27-14

Kystbevogtere i Sorø/Holsteinborg

Liste
Omkring Land af Holsteinborg Grensflod som nu
Lar midt Stammen

Jarmer Friderich Adol. v. Holstein

Konstler Kliver

Examinatus juris W. Kliver

Konstler W. Dyrebaug

Konstler W. Kliver

Overl. A. Kildeim

Godsmand Svabe

Kongegjæver Mortensen

Grandjean

Mindesmanden Pedersen og

Jacobsen

Frederik Godsmann Sankter

Sorgagter Hansen

Sorø Sogne Liste
for Sorø Amt Frienside Sogne anno 1808
den 20de April 1808

Amt	Sogne	Navn	Fødested	Ålder	Borger eller Opfødested	gilt	ujilt	Krigs Sej.	Sagfører eller Mand gjældt gjælt som normat Kredsmænd
Sorø	Frederik	Adam Pedersen	Taaenmark	47	Taaenmark	ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Hjellerup	26		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Nils Møller	Taaenmark	38		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Nils Nielsen	Taaenmark	35		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Hjellerup	22		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Nils Nielsen	Taaenmark	36		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	40		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Søren Nielsen	Taaenmark	48		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	50		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Søren Nielsen	Taaenmark	48		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	37		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Nils Nielsen	Taaenmark	31		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	34		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	32		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	35		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Søren Nielsen	Taaenmark	35		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	37		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	37		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	29		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	22		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	22		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	37		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	37		ja		Gaardbojer	
	Frederik	Anders Pedersen	Taaenmark	47		ja		Gaardbojer	

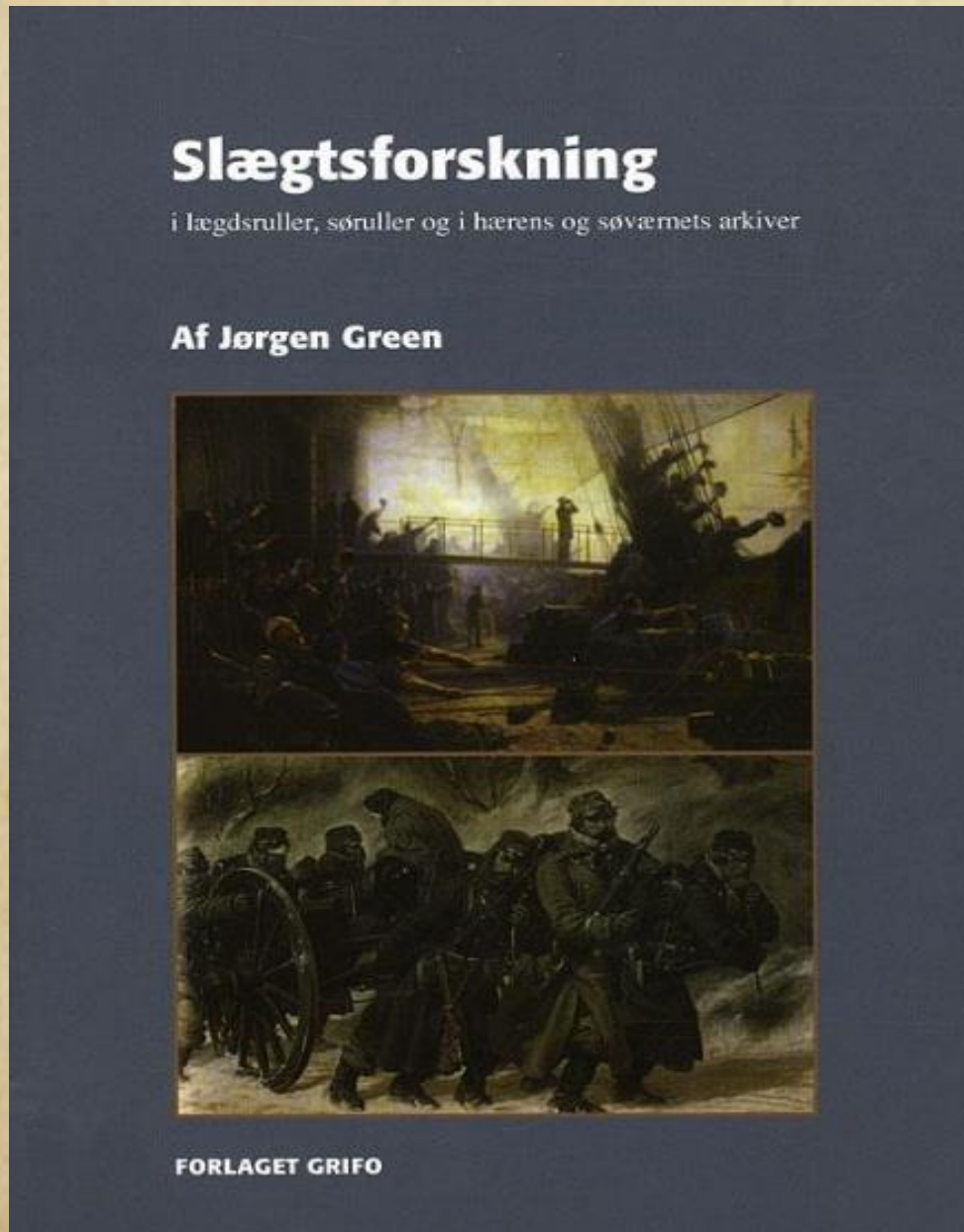
Reenactment – hvordan har det set ud?

Rekonstruktioner af kystmilits (blå) og landeværn (rød) foretaget af Nordjyske Sortkrudtskytter på Hals Skanse 2005/2006 og Abelines Gård 2009/2010.

Fotos t.v. og mf. bragt med tilladelse fra Nordjyske Sortkrudtskytter. Foto t.h. fra Jyske Vestkysten.

Hvor finder jeg ud af mere?

Hvor finder jeg ud af mere?

